

Salon kaupungin ehkäisevän päihdetyön, mielenterveyden edistämisen ja väkivallan ehkäisyn raportti vuodelta 2025

Kaupunginhallitus 11.05.2026
2977/00.01.02.02/2026

Valmistelija

Ehkäisevän päihde- ja mielenterveystyön koordinaattori Satu-Maarit Hilden, satu-maarit.hilden@salo.fi, 02 778 2070

Ehkäisevä päihdetyö ja mielenterveyden edistäminen muodostavat keskeisen osan kaupungin hyvinvointityötä, jonka tavoitteena on lisätä asukkaiden hyvinvointia, ehkäistä päihteiden käytön aloittamista sekä vahvistaa mielen hyvinvoinnin suojaavia tekijöitä eri ikäryhmissä. Työtä toteutetaan laaja-alaisesti yhteistyössä kaupungin eri palvelualueiden, hyvinvointialueen, järjestöjen sekä muiden kumppaneiden kanssa.

Toimintavuonna painopiste on ollut erityisesti nuorissa ja nikotiinin käytön ehkäisyssä. Työtä on ohjannut vuosien 2024–2025 ehkäisevän päihdetyön ja mielenterveyden edistämisen suunnitelma, jonka toinen toimintavuosi on keskittynyt rakenteiden hyödyntämisestä konkreettisiin toimenpiteisiin ja jalkauttamiseen. Keskeisiä toimia ovat olleet kampanjat, tapahtumat, koulutukset, viestintä sekä varhaisen tuen vahvistaminen eri toimintaympäristöissä.

Vuoden aikana on toteutettu laaja kirjo toimenpiteitä, kuten koulujen ja nuorisotyön tapahtumia, huoltajille suunnattuja koulutuksia sekä varhaiskasvatuksen ja opetushenkilöstön koulutuskokonaisuuksia. Lisäksi on vahvistettu viestintää kaupungin eri kanavissa sekä kehitetty konkreettisia toimintamalleja, kuten Salo-malli nikotiinin käytön puuttumiseen sekä Someturva-periaatteet oppilaitoksissa. Myös Lounais-Suomen Syöpäyhdistyksen asiantuntijatyö on tukenut nikotiinin vastaisen työn toteutusta kouluissa.

Ikääntyneiden ja työikäisten osalta painopiste on ollut osallisuuden, liikkumisen ja hyvinvoinnin tukemisessa sekä matalan kynnyksen toiminnan vahvistamisessa. Liikuntapalvelut ovat tavoittaneet laajasti eri ikäryhmiä liikunta- ja neuvontapalveluilla sekä tapahtumilla, jotka ovat lisänneet yhteisöllisyyttä ja hyvinvointia.

Yhteistyö on ollut keskeinen osa toimintaa. Työtä on tehty kaupungin sisäisesti sekä tiiviissä yhteistyössä hyvinvointialueen, järjestöjen, seurakunnan ja viranomaisten kanssa. Lisäksi kaupunki osallistuu alueellisiin ja valtakunnallisiin kehittämisverkostoihin, kuten THL:n Pakka-työryhmään sekä Varhan tiedolla johtamisen hankkeeseen.

Vaikuttavuuden osalta toiminta on lisännyt tietoisuutta, vahvistanut ammattilaisten osaamista sekä tukenut varhaista puuttumista ja ennaltaehkäiseviä toimintamalleja. Vaikka ilmiötason muutokset ovat hitaita, on nähtävissä myönteistä kehitystä erityisesti osaamisen, yhteistyön ja yhteisten toimintatapojen vahvistumisessa.

Tulevaisuudessa työtä ohjaa vuosille 2026–2030 laadittu laaja hyvinvointisuunnitelma, joka kokoaa yhteen ehkäisevän päihdetyön, mielenterveyden edistämisen ja väkivallan ehkäisyn kokonaisuuden. Suunnitelmaa päivitetään vuosittain, ja erillisiä ohjelmia ei enää laadita. Painopisteinä ovat nikotiinin vastainen työ, väkivallan ja kiusaamisen ehkäisy, huoltajien tavoittaminen, nuorten osallisuus sekä vaikuttavien ja tutkittuun tietoon perustuvien menetelmien käyttö.

Kokonaisuutena ehkäisevä työ on pitkäjänteistä, verkostomaista ja jatkuvasti kehittyvää toimintaa, jossa korostuvat varhainen puuttuminen, yhteistyö sekä ajantasainen tiedolla johtaminen.

Esittelijä

Kaupunginjohtaja

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus merkitsee raportin tiedoksi.

Päätös

Tiedoksianto

Valmistelija